

ارزیابی وضعیت شاخص‌های خلاقیت در استان کرمانشاه

ارسطو یاری حصار^۱، منصور رحمتی^۲، چنور محمدی^۳

۱- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۲- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و روستایی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

ایمیل نویسنده مسئول: a_yari@uma.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۰۳

چکیده

زندگی پیچیده امروزی ما هر لحظه در حال نو شدن است و خلاقیت و نوآوری ضرورت استمرار زندگی فعال است. انسان برای خلق نشاط در زندگی نیازمند ابتکار است. خلاقیت به عنوان یک هدایت‌گر اقتصادی برای تولید و اشتغال، تغییرات تکنولوژیکی، نوآوری تجاری، توسعه پایدار شهرهای جهانی و ارتقا میزان میزان رقابت شهرها و کشورهای جهان ضروری است. هدف اصلی پژوهش ارزیابی شاخص‌های خلاقیت در شهرستان‌های استان کرمانشاه می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی و به لحاظ هدف کاربردی است. جامعه آماری آن چهارده شهرستان استان کرمانشاه می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از مدل‌های تصمیم‌گیری چند معیاره (WASPAS، SAR و SAW) و روش ادغام و درصد تغییرات استفاده شده است. پس از آنکه رتبه شهرستان‌ها در سه مدل SAW، SAR، WASPAS به دست آمد، میزان این سه مدل برای هر شهرستان با یکدیگر ادغام و برای هر شهرستان میانگینی به دست آمده که شهرستان‌ها را با توجه به نتایج حاصل از روش ادغام رتبه‌بندی و سطح برخورداری آن‌ها مشخص می‌شود. با توجه به نتایج شهرستان برخورداری و نسبتاً برخورداری وجود ندارد شهرستان‌های قصر شیرین، دالاهو، پاهو، هرسین، کرمانشاه، اسلام آبادغرب، روانسر، کنگاور و سنقر نیمه برخورداری و پنج شهرستان صحنه، گیلانغرب، سرپل‌ذهاب، ثلاث‌باباجانی و جوانرود کم برخورداری هستند. مقایسه سه SAW، SAR، WASPAS در روش درصد تغییرات نشان می‌دهد مدل SAW با ۹/۵ درصد تغییر کمترین و روش مناسب‌تری نسبت به سایر مدل‌ها (SAR و WASPAS) جهت بررسی وضعیت برخورداری شهرستان‌ها است زیرا نتایج حاصل از این مدل دارای درصد و شدت تغییرات کمتری است.

کلمات کلیدی

"شاخص‌های خلاقیت"، "استان کرمانشاه"، "ادغام"، "درصد تغییرات"

۱- مقدمه

همکاران، ۱۳۹۵: ۲۱۰). در حقیقت، شهر باید یک محیط جذاب برای جذب و تقویت استعدادها، نوآوری‌ها و ایده‌های خلاقانه باشد و از خلاقیت افراد خاص مانند هنرمندان، دانشمندان، نویسندگان، شهروندان عادی و حتی دگراندیشان برای حل مشکلات اساسی به منظور به وجود و برنامه‌ریزی توسعه خلاق استفاده کند (مافی و همکاران، ۱۳۹۷: ۳۴). شکی نیست که یک محیط موفق شهری محیطی است که استعدادها را پرورش و جذب می‌کند. شهری تولیدکننده تحقیق که توانا به افزودن قسمت‌های نو به بعدهای اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مدیریت شهری و در نتیجه ایجاد فرصت‌های جدید برای شهرها در سطح ملی و فراملی است (نیری،

امروزه تعداد زیادی از شهرهای دنیا در مناطق گوناگون شهری با مسائل زیادی روبرو هستند، از جمله کاهش فرصت‌های شغلی، اجرای پروژه‌های نوآورانه، گسترش مسائل مدیریتی و مشارکت. عواملی که قبلاً با توسعه شهرها، حمل و نقل، نزدیکی با مواد اولیه تشکیل شده‌اند از اهمیت کمتری برخوردار هستند. اکنون مشکلات و معضلات جدید در دستور کار شهرها افزایش یافته است، که تا حدی نتیجه از بین رفتن ریتم‌های قدیمی رها شده از زندگی و کار مبتنی کارخانه و اداره است. اما رقابتی که در عصر جهانی شدن بین شهرها وجود دارد یا خواهد بود، در جذب کرن متخصصان است (حسینی و

۱۳۹۶:۱۳). خلاقیت را می‌توان به طور کلی به عنوان به وجود آمدن چیزی والا و خوب از دیدگاه یک فرد، گروه یا جامعه تعریف کرد (Sawyer, 2006:33). اسکات خلاقیت را استراتژی می‌داند که با زوال نظام سرمایه‌داری فوردیستی و به وجود آمدن اقتصاد جدید فرهنگ شناختی زمان ورود آن به جغرافیای اقتصادی و جغرافیای شهری رسیده است (Scott, 2014: 567). شهر خلاق از اواخر دهه ۸۰ میلادی، به وسیله چارلز لاندی مطرح گردید و می‌توان گفت که مبتکر اصطلاح شهر خلاق و خلاقیت شهری است. برای تبدیل شدن به یک شهر خلاق، شهرها و مناطق وابسته باید ویژگی‌های ویژه داشته باشند (Florida, 2005:356). او اعتقاد داشت که خلاقیت و نوآوری در کنار هم دو عنصر اصلی حرکت شهرها به سمت موفق بودن هستند (موسوی، ۱۳۹۳:۲۲)، در حقیقت می‌توان مفهوم شهر خلاق را به عنوان رویکردی جایگزین برای احیای مجدد شهر و تفکر جایگزین برای نگاه به شهر در نظر گرفت. برخی معتقدند که ممکن است اقتصاد مهم باشد، در حالی که برخی دیگر می‌گویند رفاه اجتماعی مهم است. اما باید بدانیم که نقطه کانونی یک شهر خلاق فرهنگ، آموزش، جو یا فضای خلاق است. خلاقیت در احیا و بازسازی شهری خیلی با اهمیت می‌باشد (فردوسی و همکاران، ۱۳۹۵:۲۸۷). به عبارت دیگر، یک شهر خلاق تغییر جهت از تولید کارخانه‌ای به تولید فکری یا خلاقانه و دور از رویکرد دولت‌محور به مدیریت یا همکاری بین دولت، شرکت‌ها و سازمان‌های عمومی غیردولتی است (Tajudeen, 2008:60). نتایج مثبت توسعه خلاقانه در شهرهای گوناگون دنیا نشان‌دهنده اثربخشی مناسب این رویکرد توسعه جدید در این شهرها است. با توجه به اینکه بومی‌سازی دستاوردها در سایر نقاط دنیا از اولویت‌های برنامه‌ریزی در اسناد گوناگون توسعه‌ای کشورمان در نظر گرفته شده است، این امر باید در کانون توجه کارشناسان و برنامه‌ریزان باشد (مافی و همکاران، ۱۳۹۷:۳۵). مناطق خلاق در مکان‌های شهری نقش مهمی در بالا بردن خلاقیت شهری دارند، مکان‌هایی که نمادهای فرهنگی شهر را نمایان می‌کنند حفظ اعتقادات فرهنگی، اجتماعی، مذهبی و ملی به

عنوان ستونی محکم برای توسعه تفکر خلاق در بین ساکنان شهر به منظور بالا بردن فرهنگ شهروندی و پایداری مکان‌های شهری امری حیاتی می‌باشد (سعیدی و پیوند، ۱۳۹۸:۱۱۳). دانش شهر خلاق و منطقه خلاق برای مدیران شهری، شهرسازان و برنامه‌ریزان باعث درک صحیح و بهتر آن‌ها از شهر و منطقه، تحلیل خوب و ارائه راه‌حل مناسب در مقابل با مشکلات شهر و منطقه می‌باشد. شهرها و مناطق خلاق را می‌توان با مطالعه مفاهیم، ارکان، شاخص‌ها و استراتژی‌های شهر و منطقه خلاق شناخت با شناختن شهرها و مناطق خلاق می‌توان برنامه‌های درستی برای رشد و توسعه شهر و منطقه داشت (ذبیحی‌دان، ۱۳۹۸:۱۰۵). هدف این پژوهش در پی بررسی وضعیت شاخص‌های خلاقیت در شهرستان‌های استان کرمانشاه می‌باشد و در راستای دستیابی به اهداف به دنبال یافتن پاسخ به سؤالات زیر است:

۱. میزان برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه از نظر شاخص‌های خلاقیت در مقایسه با یکدیگر چگونه است؟
 ۲. برخوردارترین و کم برخوردارترین شهرستان‌های استان کدام هستند؟
 ۳. کدام مدل روش بهتری برای تعیین وضعیت برخورداری شهرستان‌ها می‌باشد؟
- پیشینه پژوهش

در این زمینه تحقیقاتی صورت گرفته شده که به چند نمونه از آن‌ها اشاره می‌شود:

رفیعیان و شعبانی ۱۳۹۴، به تحلیل شاخص‌های خلاقیت شهری در نظام سکونتگاهی استان مازندران پرداختند نتایج حاصله نشان داد که هرچند قرارگیری شهرها در خوشه‌های متفاوت، رابطه معنی‌داری با توزیع و پراکندگی آن‌ها در سطح استان ندارد، اما تمرکز اصلی شهرهای استان به لحاظ توسعه‌یافتگی از منظر شاخص‌های شهر خلاق، بر شهرهای مرکزی استان است. همچنین این مطالعات نشان داد که شهرسازی مرکز استان و شهر بابل، علاوه بر قرارگیری در یک خوشه (با میزان تعلق ۰/۹۳۲ و ۰/۸۳۵)، به لحاظ توسعه‌یافتگی نیز در جایگاه نخست و شهرهای گلوگاه،

شاخص‌های خلاقیت در نظام سکونتگاهی استان لرستان پرداختند نتایج نشان می‌دهد که شهرستان خرم‌آباد به عنوان مرکز استان با ضریب (+) در رتبه اول و شهرستان‌های بروجرد (۰/۲۲۱۴)، الیگودرز (۰/۴۹۶۶)، ازنا (۰/۶۸۰۲)، سلسله (۰/۶۸۰۳)، دورود (۰/۷۰۷۵)، پلدختر (۰/۷۵۸۶)، کوهدشت (۰/۸۶۳۹) و دلفان (۰/۹۲۴۴) به ترتیب در رتبه‌های بعدی از لحاظ برخورداری از شاخص‌های خلاقیت قرار دارند. یافته‌های به دست آمده از تکنیک DANP نشان داد که از میان شاخص‌های ۳۴ گانه شهر خلاق از نظر میزان اهمیت در تحقق مفهوم خلاقیت در شهرستان‌های استان لرستان شاخص درصد متخصصان (۰/۰۴۳۴) به عنوان تأثیرگذارترین عامل و همچنین شاخص تعداد صندلی سینما (۰/۰۲۰۲) به عنوان کم‌اثرترین شاخص شناخته شد.

کاکاچی^۱ ۲۰۱۶، در مطالعه خود با عنوان فرهنگ شهرهای خلاق در ژاپن: واقعیت و چشم‌انداز سیاست شهر خلاق را در شهر کانزوا که به طور رسمی راهبرد صنایع دستی خلاق را اتخاذ نموده بود، مورد بررسی قرار داد. تجزیه و تحلیل بازار توفغه‌۹۰۱۹/ویسط او نشان داد که صنایع دستی سنتی به طور پایداری در رقابت با سایر صنایع شکست می‌خورند. ساوینی و دمبسکی^۲ ۲۰۱۶، در پژوهشی تحت عنوان ساخت شهر خلاق: نمادها و سیاست آمستردام به این نتیجه رسیدند آزمایش و نوآوری شهری در حال تبدیل شدن به منابع مرکزی در گفتمان‌های سیاست‌مداران محلی و سیاست‌گذاران شهری است احزاب و گروه‌های سیاسی در حال ظهور اغلب از منابع نمادین برای حمایت از دستور کار جدید شهری استفاده می‌کنند، به ویژه هنگامی که تغییرات شهری اثرات اجتماعی - سیاسی بالایی دارد. بورن و یانگ^۳ ۲۰۱۷، در مقاله خود تنوع دیدگاه‌ها، نگرش‌های هنرمندان را نسبت به سیاست - های شهر خلاق بررسی کردند که نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که عدم انطباق بین تولید-کنندگان خلاق و سیاست‌گذاران می‌تواند نتیجه اعمال

عباس‌آباد و سورک در رتبه‌های آخر قرار دارند. سرور و همکاران ۱۳۹۵، به تحلیل کارایی محلات شهری از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق مطالعه موردی: شهر بناب پرداختند نتایج نشان می‌دهد که نتایج این پژوهش نشان داد در بین محلات سیزده‌گانه شهر بناب به ترتیب محلات ۶، ۱، ۳ و ۱۲ با بالاترین میزان کارایی با سطح عملکرد عالی و محلات ۳، ۷ و ۸ به ترتیب با کمترین میزان کارایی با سطح عملکرد ضعیف از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق هستند. نظم‌فر و همکاران ۱۳۹۶، سنجش میزان برخورداری سکونتگاه‌های شهری استان اردبیل از شاخص‌های شهر خلاق پرداختند نتایج حاصل از مطالعات نشان می‌دهد میزان برخورداری سکونتگاه‌های شهری استان اردبیل از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق متفاوت است و شکاف بسیاری بین سکونتگاه‌های شهری استان وجود دارد. بهترین وضعیت از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق بر اساس الگوی تاپسیس را اردبیل، سرعین و مشگین‌شهر دارند و کمترین میزان برخورداری مربوط به بيله‌سوار و نیر است. بر اساس الگوی ویکور، بیشترین میزان برخورداری از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق مربوط به سکونتگاه‌های شهری اردبیل، مشگین‌شهر و پارس‌آباد و کمترین میزان برخورداری از لحاظ این شاخص‌ها مربوط به سکونتگاه‌های شهری کوثر و نیر است. دل-انگیزان و همکاران ۱۳۹۷، در پژوهشی با عنوان تعیین شاخص‌های شهر خلاق و رتبه‌بندی کلان شهرهای ایران براساس معیارهای شهر خلاق با استفاده از روش تاپسیس اصلاح شده نتایج نشان می‌دهد کلان‌شهر تهران بر اساس وزن (۰/۰،۵/۵)، دارای بیشترین خلاقیت است که برابر با ۰/۰۶ است. کلان‌شهر مشهد و تبریز به ترتیب در رتبه دوم و سوم و کلان‌شهر کرج در رتبه آخر قرار دارد. ذبیحی‌دان ۱۳۹۸، به بررسی و رتبه‌بندی استان‌های ایران به لحاظ شاخص‌های خلاقیت پرداخت نتایج حاکی از آن است که استان تهران از بالاترین سطح خلاقیت در کشور با عدد ۰/۵۹ در شاخص خلاقیت کل بر خوردار است. این در حالی است که سایر استان‌های کشور در وضعیت مناسبی قرار ندارند. زیاری و همکاران ۱۳۹۹، سنجش و تحلیل

1 - Kakiuchi

2 - Savini & Dembski

3 - Borén & Young

landry & (2005). خلاقیت جایگزینی برای تفکر است (Bianchini, 1998:17). خلاقیت به عنوان یک هدایت-گر اقتصادی برای تولید و اشتغال، تغییرات تکنولوژیکی، نوآوری تجاری، توسعه پایدار شهرهای جهانی و ارتقا میزان میزان رقابت شهرها و کشورهای جهان ضروری است (The centre for cultural policy, 2004), زندگی پیچیده امروزی ما هر لحظه در حال نو شدن است و خلاقیت و نوآوری ضرورت استمرار زندگی فعال است انسان برای خلق نشاط در زندگی نیازمند ابتکار است (موغلی و مالکی طیس، ۱۳۸۸: ۹۸). در زمینه مفهوم خلاقیت نیز توجه به مقیاس‌های مختلف و ماهیت هر مقیاس در تأثیرگذاری بر بازآفرینی شهری مهم است. این مقیاس‌های مختلف خلاقیت که به همدیگر نیز وابسته هستند عبارتند از ۱. حوزه‌ها و کانون‌های خلاق ۲. صنایع فرهنگی و خلاق ۳. اقتصاد خلاق ۴. شهر خلاق. این مقیاس‌ها دارای لبه‌های نرمی هستند که تمایز قائل شدن حوزه‌ها را در لبه‌ها دشوار می‌سازد از این رو فرصتی برای انتقال ایده‌ها و اصول یادگیری میان مقیاسی را فراهم می‌سازد (پیربائلی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۳) شکل ۱.

خدشه‌ای و روزمره باشد. علاوه بر این، هنرمندان در پروژه‌های خاص و شبکه‌های کوتاه مدت برای حل مسائل مربوط به پیاده‌سازی سیاست‌های شهر خلاق به شیوه‌ای که با آن مخالفت می‌کنند، همکاری می‌کنند.

گلدبرگ^۱ ۲۰۱۸، تحقیقی بر اساس تجزیه و تحلیل مداخلات شهر خلاقانه و ترکیب چارچوب نظری انطباق سیاست شهر تورنتو و درک سیاست شهرهای سان فرانسیسکو، سیاتل و ونکوور انجام داد. نتایج نشان داد که مراکز شهر برای حفظ کسب و کار و سازمان‌های خلاق و فرهنگی باید داده‌های مشتق شده شامل تحقیق و برنامه‌ریزی استراتژیک؛ مشارکت سهامداران و توسعه اقتصادی با استفاده از مزایای اقتصادی و منافع اجتماعی را داشته باشند. چان و همکاران^۲ ۲۰۱۹، در مقاله‌ای تحت عنوان تجربه برند فضایی از شهر باندینگ به عنوان شبکه شهرهای خلاق یونسکو در توسعه اقتصاد شهری بیان می‌کنند که مفهوم شهر خلاق در بسیاری از مناطق مانند اندونزی با سایر کشورها یکی از موضوعات برجسته در حوزه شهری است. این مقاله در تلاش است تا از مفهوم شهر خلاق به عنوان راهی برای برندسازی شهری استفاده کند و آن را به عنوان راهی برای توسعه شهری معرفی نماید. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که تجربه برندسازی در شهر باندینگ باعث رشد اقتصادی این شهر شده است و میزان اشتغال را در سطوح شهر بالا برده است. این شهر پس از اعلام یونسکو به عنوان شهر خلاق توانسته رشد اقتصادی ۷ درصدی را در سال ۲۰۱۷ تجربه کند که یکی از دستاوردهای کشور اندونزی در اقتصاد محلی است. در کل در رابطه با نوآوری پژوهش حاضر می‌توان گفت که تاکنون پژوهشی درباره ارزیابی شاخص‌های خلاقیت در شهرستان‌های استان کرمانشاه صورت نگرفته است.

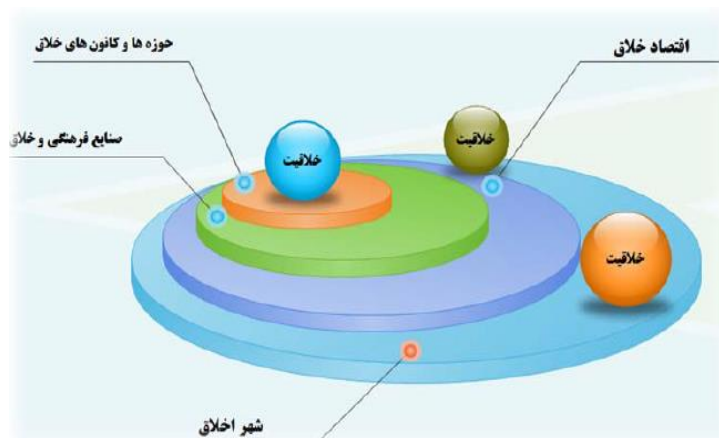
مبانی نظری پژوهش

خلاقیت

خلاقیت یعنی داشتن ارتباط با هویت، حقوق، باورها و به طور کلی رفاه اجتماعی است (Hosper & Dalm, :11)

¹ - Goldberg

² -Chan et al

شکل ۱- مقیاس‌های خلاقیت
پیربائنی و همکاران، ۱۴:۱۳۹۷

ارکان شهر خلاق

شکوفای شدن خلاقیت در شهرها نیازمند ایجاد زیرساخت‌های نرم و سخت شامل زیرساخت‌های ذهنی، شیوه نگرش شهر به فرصت‌ها و مشکلات و همچنین فراهم نمودن شرایط محیطی پرورش خلاقیت از طریق ساختارهای قانونی و بسته‌های تشویقی است. افزون بر این، برای ایجاد شهر خلاق ایجاد زیرساخت‌های نرم از قبیل نیروی کار انعطاف‌پذیر و با مهارت بالا، متفکران پویا، آفرینش‌گران و اجراکنندگان ایده‌های خلاقانه، فضای باز برای شخصیت‌های مستقل، پیوند قوی با جهان داخل و خارج و فرهنگ کارآفرینی از ضروریات است مردم، بنگاه‌های اقتصادی، فضاها، پیوندها و چشم انداز پنج رکن اصلی شهر خلاق هستند (امینی قشلاقی، ۱۳۹۹: ۵۳) شکل ۲.

مردم

در شهرهای خلاق، موقعیت و فعالیت‌هایی که منجر به ظهور هنرمندان آینده می‌شود باید در نظر گرفته شود این امر منجر به موفقیت کارمندان خلاق در تمام بخش‌های اقتصاد می‌شود آموزش عمومی قوی و دسترسی به فعالیت‌های فرهنگی در شکل‌گیری انسان‌های خلاق و پرورش تعهد و مشارکت اجتماعی نقشی اساسی دارد (محمدی و مجیدی فر، ۱۳۸۹: ۱۷).

بنگاه‌های اقتصادی

خلاقیت بیشتر به فرصت‌های اقتصادی منجر می‌شود و کارآفرینان فرهنگی مشاغل خلاقانه‌ای را آغاز و رشد می‌دهند. تجاری‌سازی ایده‌های نوآورانه و خلاق فرصت‌های شغلی ایجاد می‌کند و تولید خلاقیت بیشتر به فرصت‌های اقتصادی منجر می‌شود و کارآفرینان فرهنگی مشاغل خلاقانه‌ای را آغاز و رشد می‌دهند. بازاریابی ایده‌های نوآورانه و خلاق باعث ایجاد شغل و ثروت در شهرهای خلاق می‌شود (محمدی و مجیدی-فر، ۱۳۸۹: ۱۸).

فضا

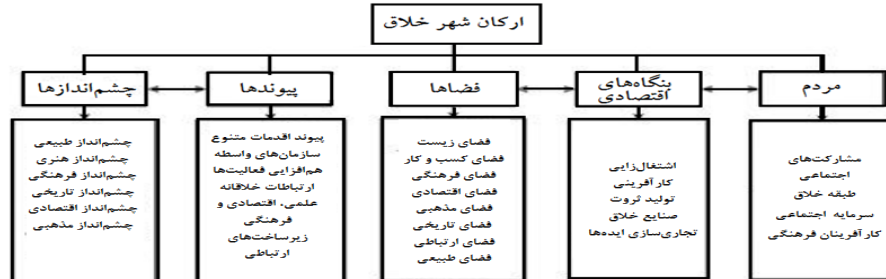
بین فضا و خلاقیت ارتباط مستکمی هست. افراد خلاق به فضایی برای زندگی، کار الهام‌بخش و به رخ کشیدن کارهای خود نیاز دارند. فضاهای یک شهر، چه طبیعی و چه مصنوعی، تطبیق و بیان خلاقیت ساکنان آن را برانگیخته فضاهای خلاق باید امیدوارکننده و توانمند باشند.

پیوندها و ارتباطات

یک فضای شهری که به دنبال ایجاد و حمایت از خلاقیت است و باید بتواند بسیاری از اقدامات جداگانه را با هم ترکیب کند. این ارتباطات اغلب توسط سازمان‌هایی هدایت و توسعه می‌شوند که چشم‌انداز آن‌ها خلاقیت است. شهرهای خلاق برای حمایت از محیط خلاق خود نیاز به اتصال زیرساخت‌ها دارند.

جهان ایجاد می‌کند و باعث تشویق گردشگری، صادرات و سرمایه‌گذاری در شهر می‌شود (محمدی و مجیدی، فر، ۱۳۸۹: ۱۸).

چشم‌انداز و آوازه در شهرهای خلاق، بیان یک دیدگاه خلاق و قوی باعث پرورش استعداد، هدایت و سازماندهی حمایت از خلاقیت در سطح شهر می‌شود. این چشم‌انداز داستان شهر در سراسر دنیا را روایت می‌کند، شهرت خود را در

شکل ۲- ارکان شهر خلاق
امینی قشلاقی، ۱۳۹۹: ۵۴

مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمانشاه و سالنامه تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمانشاه استفاده گردیده است. برای تحلیل اطلاعات و پاسخ-گویی به سؤالات پژوهش از مدل‌های تصمیم‌گیری چند معیاره (SAW و SAR WASPAS) و روش ادغام و درصد تغییرات جهت اینکه کدام مدل برای بررسی وضعیت شاخص‌های خلاقیت بهتر است استفاده شده است همچنین برای نمایش نتایج خروجی به صورت نقشه از نرم‌افزار ArcGIS استفاده شده است.

۲- روش انجام تحقیق روش تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. همچنین بر اساس روش کار و ماهیت توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری آن ۱۴ شهرستان استان کرمانشاه می‌باشند. در این تحقیق با استفاده از روش کتابخانه‌ای و رجوع به اسناد مربوط با موضوع خلاقیت به بررسی مبانی نظری، ادبیات و محدوده مورد مطالعه پرداخته شده و به منظور بررسی وضعیت شاخص‌های خلاقیت اقدام به مطالعه و انتخاب ۴۲ شاخص (جدول ۱) جهت رسیدن به هدف مورد نظر گردید که برای گردآوری آن‌ها از آمار و اطلاعات سالنامه‌های آماری استان سازمان

جدول ۱- شاخص‌های مورد استفاده در پژوهش

X1- تعداد مرکز رشد، X2- تعداد موزه، X3- تعداد سینما، X4- تعداد سالن سینما، X5- تعداد تماشاگر تئاتر، X6- گنجایش (تعداد صندلی) سینما، X7- تعداد سالن نمایش، X8- گنجایش (تعداد صندلی) سال نمایش، X9- تعداد تماشاگر موسیقی، X10- تعداد کارگاه و فروشگاه صنایع دستی، X11- تعداد کتابخانه عمومی، X12- تعداد کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، X13- تعداد کتاب‌های موجود کتابخانه عمومی، X14- تعداد کتاب موجود کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، X15- تعداد اعضا کتابخانه عمومی، X16- تعداد اعضا کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، X17- تعداد برنامه تئاتر، X18- تعداد برنامه موسیقی، X19- تعداد اجرا تئاتر، X20- تعداد اجرا موسیقی، X21- تعداد چاپخانه، X22- تعداد مؤسسات فعال فرهنگی هنری فعال، X23- تعداد آموزشگاه آزاد خوشنویسی، X24- تعداد آموزشگاه آزاد تجسمی، X25- تعداد جشنواره‌های سالانه، X26- تعداد کانون شکوفایی و خلاقیت، X27- تعداد مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی، X28- تعداد مراکز سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای غیردولتی، X29- آموزش‌های برگزار شده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در گروه صنعت، X30- آموزش‌های برگزار شده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در گروه خدمات، X31- آموزش‌های برگزار شده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در گروه کشاورزی، X32- آموزش‌های برگزار شده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در گروه فرهنگ و هنر، X33- آموزش‌های برگزار شده بخش دولتی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای بر حسب واحدهای آموزشی کارگاه صنایع و بنگاه اقتصاد ساعت، X34- آموزش‌های برگزار شده بخش دولتی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای بر حسب واحدهای آموزشی کارگاه جوار دانشگاهی ساعت، X35- درصد پاسوادی، X36- تعداد آموزش‌دیدگان مراکز ثابت اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان بر حسب گروه آموزش فرهنگ و هنر، - X37- تعداد آموزش‌دیدگان مراکز ثابت اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان بر حسب گروه آموزش صنعت، X38- تعداد تعاونی معدنی، X39- تعداد تعاونی صنعتی، - X40- تعداد افراد ثبت نام شده در سامانه جشنواره کارآفرین برتر استان، X41- تعداد مربیان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در بخش دولتی، X42- تعداد مربیان سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای در بخش غیردولتی.

محدوده مورد مطالعه

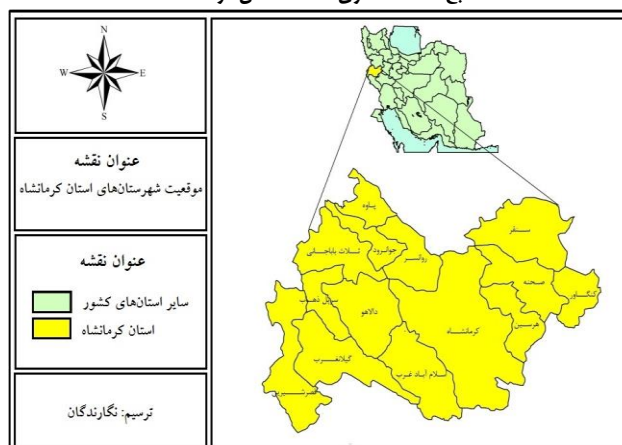
استان کرمانشاه با مساحت ۲۵۰۴۵.۴ کیلومتر مربع به مرکز شهر کرمانشاه در مرکز ضلع غربی کشور واقع شده است. شهرستان کرمانشاه با ۵۶۴۷ کیلومتر مربع بیشترین مساحت و شهرستان جوائز با ۷۷۴ کیلومتر مربع کمترین مساحت را دارد. از ۳ هزار و ۱۵۰ روستای این شهرستان، ۸۳ درصد دارای سکنه و ۱۷ درصد غیرسکنه هستند (سالنامه آماری ۱۳۹۷ استان کرمانشاه). مساحت این استان حدود ۱/۴۵ درصد از کل مساحت کشور است بین مدار جغرافیایی ۳۳ درجه و ۴۱ دقیقه تا ۳۵ درجه و ۱۷ دقیقه عرض شمالی از خط استوا و ۴۵ درجه و ۲۴ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۰۶

دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ قرار دارد. همچنین از نظر موقعیت جغرافیایی از شمال با استان کردستان، از جنوب با استان‌های لرستان و ایلام، از شرق با استان همدان و از غرب با مرز ۳۷۱ کیلومتر با کشور عراق هم‌مرز است. ارتفاع متوسط آن از سطح دریا حدود ۱۲۰۰ متر می‌باشد (شوهانی، ۱۳۹۸: ۱۶۰). بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۷، جمعیت استان کرمانشاه ۱۹۵۲۴۳۴ نفر می‌باشد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵)، این استان همچنین از نظر تقسیمات کشوری به ۱۴ شهرستان، ۳۲ شهر، ۳۴ بخش و ۸۸ دهستان تقسیم شده است (سالنامه آماری ۱۳۹۷ استان کرمانشاه) شکل ۳.

جدول ۲- مشخصات عمومی شهرستان‌ها استان

شهرستان	جمعیت	مساحت (کیلومتر مربع)	تعداد بخش	تعداد شهر	تعداد دهستان
اسلام‌آبادغرب	۱۴۰۸۷۶	۲۱۲۵.۲	۲	۲	۷
پاوه	۶۰۴۳۱	۸۰۱.۸	۳	۵	۵
تلاش‌باباجانی	۳۵۲۱۹	۱۴۲۲	۲	۲	۵
جوائز	۷۵۱۶۹	۷۷۴	۲	۳	۴
دالاهو	۳۵۹۸۷	۱۹۱۴.۳	۲	۲	۵
روانسر	۴۷۶۵۷	۱۱۲۵.۲	۲	۱	۶
سرپل‌ذهاب	۸۵۳۴۲	۱۲۱۱.۲	۲	۲	۸
سنقر	۸۱۶۶۱	۲۳۰۸.۲	۲	۲	۸
صحنه	۷۰۷۵۷	۱۵۶۷.۹	۲	۲	۷
قصرشیرین	۲۳۹۲۹	۱۵۵۰.۳	۲	۲	۴
کرمانشاه	۱۰۸۲۸۳۳	۵۶۴۷.۱	۵	۵	۱۳
کنگاور	۷۶۲۱۶	۹۲۹.۷	۱	۲	۵
گیلانغرب	۵۷۰۰۷	۲۵۸۵.۸	۲	۲	۶
هرسین	۷۸۳۵۰	۱۰۸۲.۷	۲	۲	۴
کل استان	۱۹۵۲۴۳۴	۲۵۰۴۵.۴	۳۲	۳۴	۸۷

منبع: سالنامه آماری ۱۳۹۷ استان کرمانشاه

شکل ۳- موقعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه

۴- نتایج

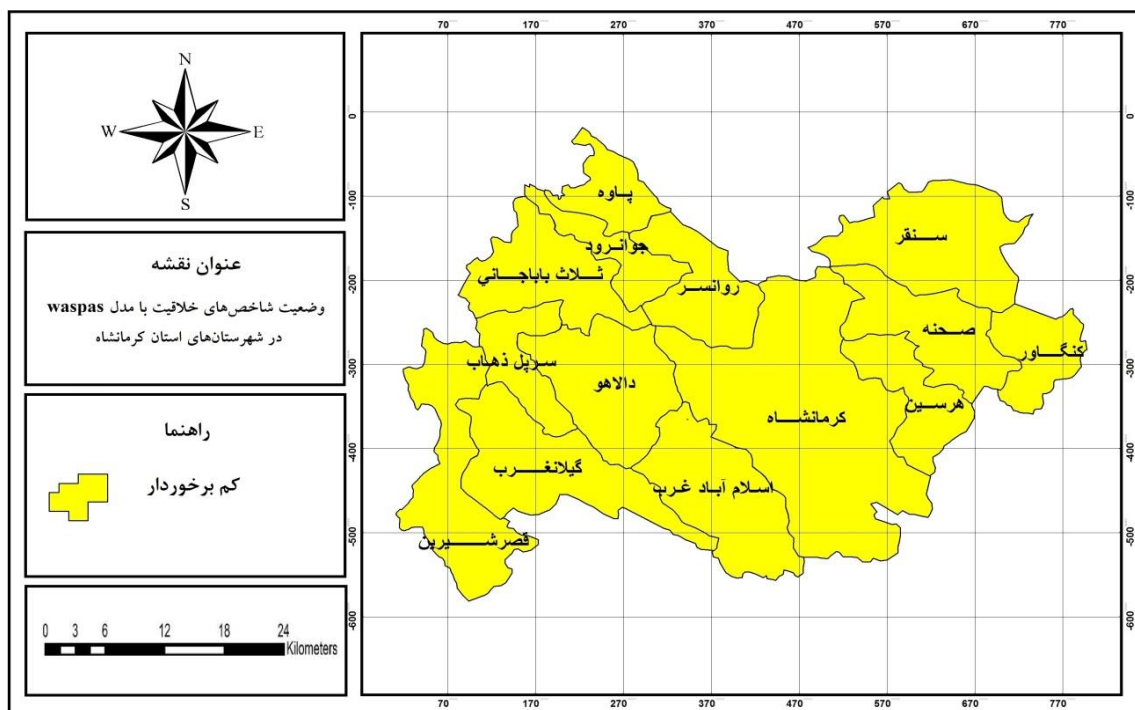
مدل WASPAS¹

یکی از تکنیک‌های ترکیبی مدل ارزیابی تولید وزنی تجمعی (WASPAS) است. این تکنیک توانایی این را دارد در مشکلات پیچیده تصمیم‌گیری بسیار کارآمد باشد و نتایج آن بسیار دقیق است. لازم به ذکر است که مدل جمع وزنی یکی از بهترین و محبوب‌ترین مدل‌ها برای تصمیم‌گیری در حل مسائل چند معیاره است (مشکینی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۲-۱۱). در مدل ترکیبی WASPAS، تلاش شده تا از معیار ترکیبی برای تعیین اهمیت نهایی هر گزینه استفاده شود. در این معیار ترکیبی سهم برابر WSM و WSP برای بررسی نهایی گزینه‌ها در نظر گرفته شده است (عنابستانی و محمودی، ۱۳۹۸: ۱۴۴). هرچه مقدار Q_i به یک نزدیکتر باشد، درجه برخورداری بیشتر خواهد بود و هرچه به صفر نزدیکتر باشد، درجه برخورداری پایین‌تر است. یعنی بالاترین مقدار بیشترین اولویت را دارد. بر اساس نتایج مدل WASPAS در جدول ۳ شهرستان قصرشیرین در رتبه اول، شهرستان‌های پاوه و دالاهو در رتبه دوم، شهرستان روانسر در رتبه سوم و شهرستان‌های هرسین و اسلام‌آبادغرب در رتبه چهارم، سنقر و گیلانغرب در رتبه پنجم، کنگاور و صحنه در رتبه ششم، سرپل‌ذهاب، کرمانشاه و ثلاث‌باباجانی و جوانرود در رتبه هشتم قرار دارند براساس این نتایج تمام شهرستان‌های کم برخورداری هستند شکل‌ها ۴ و ۵.

¹ - Weighted Aggregated Sum Product Assessment

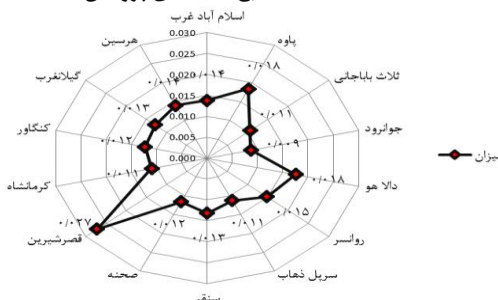
جدول ۳- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل WASPAS

شهرستان	قصر شیرین	پاوه	دالاهو	روانسر	هرسین	اسلام-آباد غرب	سنقر
Qi	۰/۰۲۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۸	۰/۰۱۵	۰/۰۱۴	۰/۰۱۴	۰/۰۱۳
رتبه	۱	۲	۲	۳	۴	۴	۵
وضعیت برخورداری	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار
شهرستان	گیلانغرب	کنگاور	صحنه	سرپل ذهاب	کرمانشاه	تلات باباجانی	جوانرود
Qi	۰/۰۱۳	۰/۰۱۲	۰/۰۱۲	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۱۱	۰/۰۰۹
رتبه	۵	۶	۶	۷	۷	۷	۸
وضعیت برخورداری	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار	کم برخوردار

شکل ۴- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل WASPAS

منبع: یافته‌های پژوهش

شکل ۵- میزان برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل WASPAS

مدل SAR¹

یک روش تصمیم‌گیری چند معیاره، روش ساده رتبه-بندی تجمعی می‌باشد. روش SAR به رتبه‌بندی گزینه‌ها توجه به شاخص‌هایی که بر هر یک از آن‌ها تأثیر می‌گذارد. این روش به استانداردسازی داده‌ها احتیاجی نیست زیرا اساس کار به رتبه هر گزینه بستگی دارد. مقدار مجموع شاخص‌ها برای هر گزینه مرتبط با بیشترین مقدار، برتری هر گزینه را تعیین می‌کند (لطفی ۱۳۹۶: ۶۹۸). مقادیر وضعیت برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه در چهار دسته برخورداری ۱/۰۰- ۰/۷۵، نسبتاً برخورداری ۰/۷۵-۰/۵۰، نیمه - برخورداری ۰/۵۰-۰/۲۵، کم برخورداری ۰/۲۵-۰/۰۰ دست‌بندی شده‌اند که هرچه عدد به دست آمده بیشتر باشد به یک نزدیکیتر باشد نشان دهنده وضعیت بهتر آن است. با توجه به جدول ۴ مشخص گردید شهرستان قصرشیرین در رتبه اول و نسبتاً برخورداری، دالاهو در رتبه دوم و نسبتاً برخورداری، پاوه در رتبه سوم و نسبتاً برخورداری، هرسین در رتبه چهارم و نیمه برخورداری، روانسر در رتبه پنجم و نیمه برخورداری، کرمانشاه در رتبه ششم و نیمه برخورداری، اسلام آبادغرب در رتبه هفتم و نیمه برخورداری، کنگاور در رتبه هشتم و نیمه برخورداری، سنقر در رتبه نهم و نیمه‌برخورداری، گیلانغرب در رتبه دهم و نیمه‌برخورداری، صحنه در رتبه یازدهم و نیمه‌برخورداری، ثلاث‌باباجانی در رتبه دوازدهم و نیمه-برخورداری، سرپل‌ذهاب در رتبه سیزدهم و نیمه برخورداری و نهایتاً جوانرود در رتبه آخر و کم برخوردار می‌باشد شکل‌ها ۶ و ۷.

¹ - simple addition rating technique

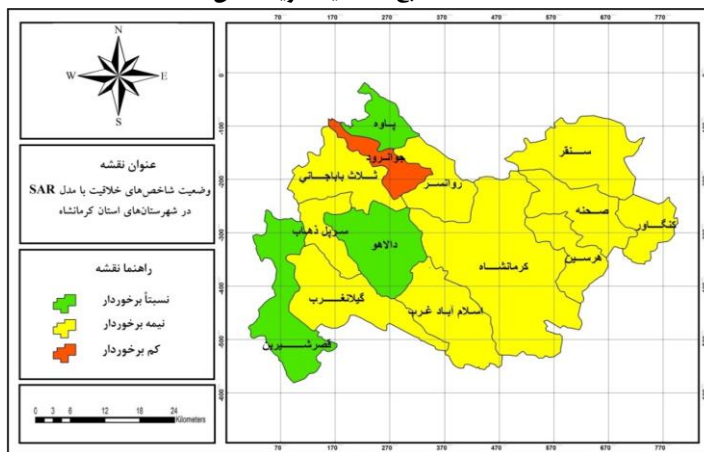
اساس

جدول ۴- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر

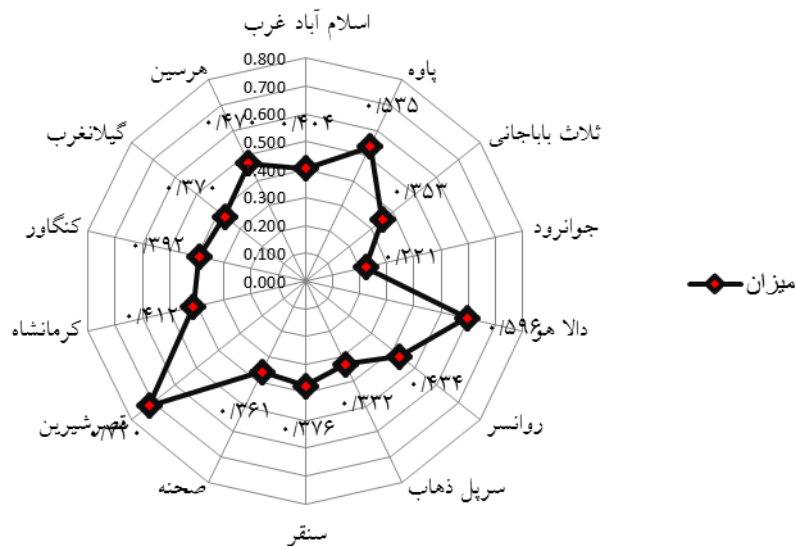
شاخص‌های خلاقیت در مدل SAR

شهرستان	قصر شیرین	دالاهو	پاوه	هرسین	روانسر	کرمانشاه	اسلام آباد غرب
SAR	۰/۷۲۰	۰/۵۹۶	۰/۵۳۵	۰/۴۷۰	۰/۴۳۴	۰/۴۱۲	۰/۴۰۴
رتبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
وضعیت برخورداری	نسبتاً برخوردار	نسبتاً برخوردار	نسبتاً برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار
شهرستان	کنگاور	سنقر	گیلانغرب	صحنه	ثلاث باباجانی	سرپل ذهاب	جوانرود
SAR	۰/۳۹۲	۰/۳۷۶	۰/۳۷۰	۰/۳۶۱	۰/۳۵۳	۰/۳۳۲	۰/۳۲۱
رتبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
وضعیت برخورداری	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	کم برخوردار

منبع: محاسبات نویسندگان

شکل ۶- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل SAR

شکل ۷- میزان برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل SAR

مدل SAW^۱

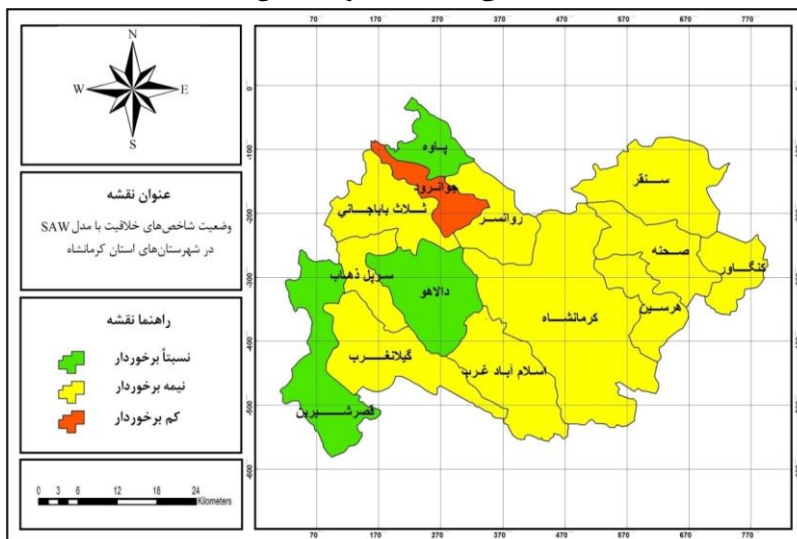
روش تصمیم‌گیری چند معیاره SAW یکی از ساده‌ترین و پر استفاده‌ترین روش‌ها در اندازه‌گیری و تعیین سلسله مراتب تصمیم‌گیری می‌باشد. روش SAW به دلیل سادگی و ضریب خطای پایین بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد (پوراحمد و همکاران، ۱۳۹۵: ۶۰). مقادیر وضعیت برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه همانند مدل SAR در چهار دسته برخورداری ۱/۰۰-۰/۷۵، نسبتاً برخورداری ۰/۷۵-۰/۵۰، نیمه‌برخورداری ۰/۵۰-۰/۲۵، کم برخورداری ۰/۲۵-۰/۰۰ دسته‌بندی شده‌اند که هر چه مقدار عدد حاصل شده نزدیکتر به ۱ باشد نشان دهنده وضعیت بهتر آن است. با توجه به نتایج شهرستان‌های قصرشیرین، پاوه و دالاهو نسبتاً برخورداری، کرمانشاه، هرسین، اسلام‌آبادغرب، روانسر، سنقر، کنگاور، صحنه، گیلانغرب، سرپل‌ذهاب و ثلاث‌باباجانی نیمه‌برخورداری و نهایتاً شهرستان جوانرود کم برخورداری می‌باشد جدول ۵ و شکل‌ها ۸ و ۹.

^۱ - Simple Additive Weighting

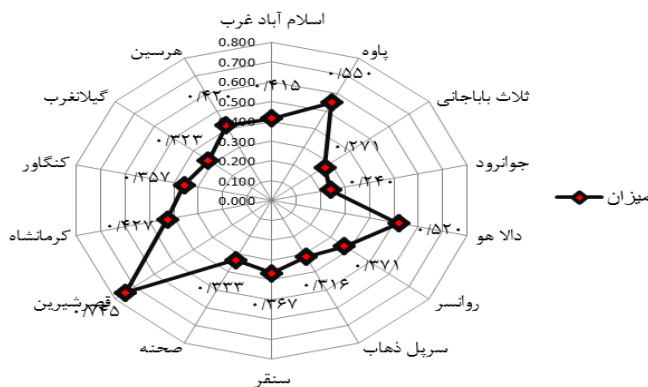
جدول ۵- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل SAW

شهرستان	قصرشیرین	پاوه	دالاهو	کرمانشاه	هرسین	اسلام آباد- غرب	روانسر
SAW	۰/۷۴۵	۰/۵۵۰	۰/۵۲۰	۰/۴۲۷	۰/۴۲۰	۰/۴۱۵	۰/۳۷۱
رتبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
وضعیت برخورداری	نسبتاً برخوردار	نسبتاً برخوردار	نسبتاً برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار
شهرستان	سنقر	کنگاور	صحنه	گیلانغرب	سرپل ذهاب	ثلاث باباجانی	جوانرود
SAW	۰/۳۶۷	۰/۳۵۷	۰/۳۳۳	۰/۳۲۳	۰/۳۱۶	۰/۲۷۱	۰/۲۴۲
رتبه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
وضعیت برخورداری	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	نیمه برخوردار	کم برخوردار

منبع: محاسبات نویسندگان

شکل ۸- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل SAW

شکل ۹- میزان برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در مدل SAW

ادغام شده و برای هر شهرستان میانگینی به دست آمده که شهرستان‌ها را با توجه به نتایج حاصل از روش ادغام رتبه‌بندی و سطح برخورداری آن‌ها مشخص می-

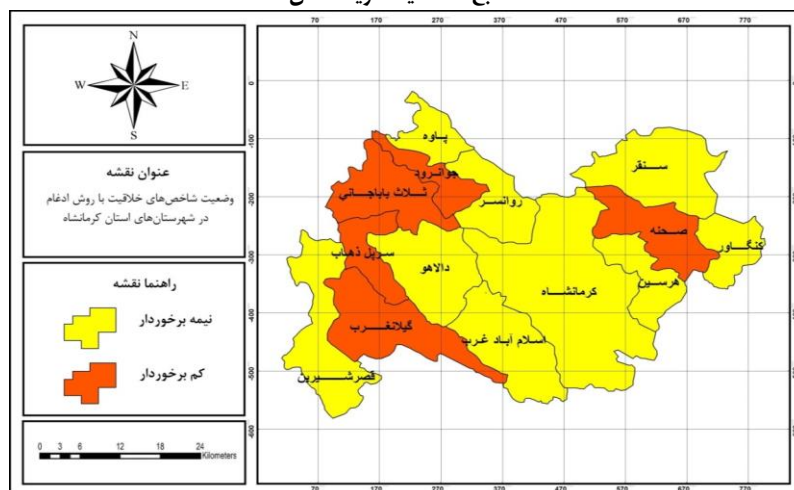
روش ادغام پس از آنکه میزان هر شهرستان در سه مدل WASPAS SAR و SAW به دست آمد با یکدیگر

شود. با توجه به نتایج شهرستان برخوردار و نسبتاً برخوردار وجود ندارد شهرستان‌های قصرشیرین، دالاهو، پاوه، هرسین، کرمانشاه، اسلام‌آبادغرب، روانسر، کنگاور و سنقر نیمه برخوردار و پنج شهرستان صحنه، گیلانغرب، سرپل‌ذهاب، ثلاث باباجانی و جوانرود کم برخوردار هستند جدول ۴-۶ و شکل‌ها ۱۰ و ۱۱.

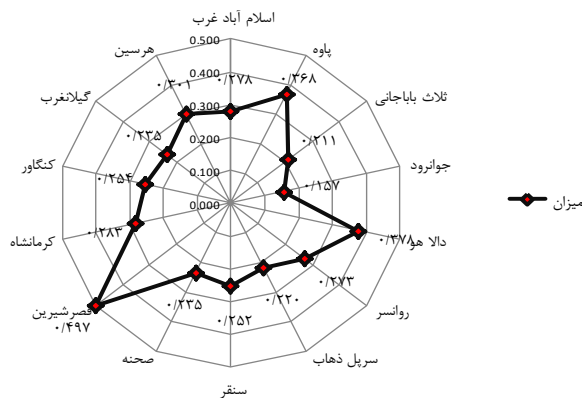
جدول ۶- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در روش ادغام

شهرستان	قصرشیرین	دالاهو	پاوه	هرسین	کرمانشاه	اسلام‌آبادغرب	روانسر
ادغام	۰/۴۹۷	۰/۳۷۸	۰/۳۶۸	۰/۳۰۱	۰/۲۸۳	۰/۲۷۸	۰/۲۷۳
رتبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
وضعیت برخورداری	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار
شهرستان	کنگاور	سنقر	صحنه	گیلانغرب	سرپل‌ذهاب	ثلاث باباجانی	جوانرود
ادغام	۰/۲۵۴	۰/۲۵۲	۰/۲۳۵	۰/۲۳۵	۲۲۰	۰/۲۱۱	۰/۱۵۷
رتبه	۸	۹	۱۰	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
وضعیت برخورداری	نیمه‌برخوردار	نیمه‌برخوردار	کم‌برخوردار	کم‌برخوردار	کم‌برخوردار	کم‌برخوردار	کم‌برخوردار

منبع: محاسبات نویسنده

شکل ۱۰- وضعیت شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در روش ادغام

شکل ۱۱- میزان برخورداری شهرستان‌های استان کرمانشاه بر اساس شاخص‌های خلاقیت در روش ادغام

درصد تغییرات

۱۱/۹ درصد بیشترین تغییر را داشته‌اند. این نتایج نشان می‌دهد مدل SAW روش بهتری نسبت به دیگر مدل‌ها (SAR و WASPAS) جهت ارزیابی وضعیت برخورداري شهرستان‌ها می‌باشد زیرا نتایج منتج از این مدل دارای درصد و شدت تغییرات کمتری می‌باشد.

در پایان برای مقایسه کردن سه WASPAS، SAR و SAW روش درصد تغییرات استفاده می‌کنیم درصد تغییرات هر یک از روش‌ها در مقایسه با هم محاسبه گردید. با توجه به نتایج جدول ۷، مدل SAW با ۹/۵ درصد تغییر کمترین و مدل‌های WASPAS و SAR با

جدول ۷- درصد تغییرات روش‌ها نسبت به یکدیگر

میانگین درصد تغییرات	WASPAS	SAR	SAW	شهرستان
۹/۵	۱۴/۳	۱۴/۳	۰	SAW
۱۱/۹	۲۱/۴	۰	۱۴/۳	SAR
۱۱/۹	۰	۲۱/۴	۱۴/۳	WASPAS

منبع: محاسبات نویسندگان

۴- نتیجه گیری

کدام مدل برای بررسی وضعیت شاخص‌های خلاقیت بهتر است استفاده شده است. در مدل WASPAS هرچه مقدار به دست آمده به یک نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده درجه برخورداري بیشتر است با توجه به نتایج این مدل شهرستان قصرشیرین در رتبه اول، شهرستان‌های پاوه و دالاهو در رتبه دوم، شهرستان روانسر در رتبه سوم و شهرستان‌های هرسین و اسلام‌آبادغرب در رتبه چهارم، سنقر و گیلانغرب در رتبه پنجم، کنگاور و صحنه در رتبه ششم، سرپل‌ذهاب، کرمانشاه و ثلاث‌باباجانی و جوانرود در رتبه هشتم به قرار دارند بر اساس این نتایج تمام شهرستان‌های کم برخوردار هستند. با توجه به نتایج مدل SAR شهرستان‌های قصرشیرین، پاوه و دالاهو نسبتاً برخوردار، کرمانشاه، هرسین، اسلام‌آبادغرب، روانسر، سنقر، کنگاور، صحنه، گیلانغرب، سرپل‌ذهاب و ثلاث‌باباجانی نیمه‌برخوردار و نهایتاً شهرستان جوانرود کم‌برخوردار می‌باشد. همچنین نتایج مدل SAW نشان می‌دهد شهرستان‌های قصرشیرین، پاوه و دالاهو نسبتاً برخوردار، کرمانشاه، هرسین، اسلام‌آبادغرب، روانسر، سنقر، کنگاور، صحنه، گیلانغرب، سرپل‌ذهاب و ثلاث‌باباجانی نیمه‌برخوردار و نهایتاً شهرستان جوانرود کم برخوردار می‌باشد. پس از آنکه رتبه شهرستان‌ها در سه مدل WASPAS، SAR و SAW به دست آمد و در پاسخ به سؤال میزان برخورداري شهرستان‌های استان کرمانشاه از نظر شاخص‌های خلاقیت در مقایسه با

اکنون، مشکلات و مسائل نو در دستور کار شهرها زیاد شده است، که تا حدی نتیجه از بین رفتن ریتم‌های قدیمی رها شده از زندگی و کار مبتنی کارخانه و اداره است. اما رقابتی که در عصر جهانی شدن بین شهرها وجود دارد یا خواهد بود، در جذب کرن متخصصان است. در حقیقت، شهر باید یک محیط جذاب برای جذب و تقویت استعدادها، نوآوری‌ها و ایده‌های خلاقانه باشد و از خلاقیت افراد خاص مانند هنرمندان، دانشمندان و... برای حل مشکلات اساسی به منظور به وجود و برنامه‌ریزی توسعه خلاق استفاده کند بنابراین، شهر خلاق رویکرد فرهنگی به توسعه شهری دارد. با شناختن شهرها و مناطق خلاق می‌توان برنامه‌های درستی برای رشد و توسعه شهر و منطقه داشت. مناطق خلاق در مکان‌های شهری نقش مهمی در بالا بردن خلاقیت شهری دارند، مکان‌هایی که نمادهای فرهنگی شهر را نمایان می‌کنند حفظ اعتقادات فرهنگی، اجتماعی، مذهبی و ملی به عنوان ستونی محکم برای توسعه تفکر خلاق در بین ساکنان شهر به منظور بالا بردن فرهنگ شهروندی و پایداری مکان‌های شهری امری حیاتی می‌باشد. هدف اصلی پژوهش ارزیابی شاخص‌های خلاقیت در شهرستان‌های استان کرمانشاه می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات و بررسی فرضیه‌ها از مدل‌های تصمیم‌گیری چند معیاره (SAR، WASPAS و SAW) و روش ادغام و درصد تغییرات جهت اینکه

شهرها است. با توجه به اینکه بومی‌سازی دستاوردها در سایر نقاط دنیا از اولویت‌های برنامه‌ریزی در اسناد گوناگون توسعه‌ای کشورمان در نظر گرفته شده است، این امر باید در کانون توجه کارشناسان و برنامه‌ریزان باشد. درحقیقت می‌توان مفهوم شهر خلاق را به عنوان رویکردی جایگزین برای احیای مجدد شهر و تفکر جایگزین برای نگاه به شهر در نظر گرفت. برخی معتقدند که ممکن است اقتصاد مهم باشد، در حالی که برخی دیگر می‌گویند رفاه اجتماعی مهم است. اما باید بدانیم که نقطه کانونی یک شهر خلاق فرهنگ، آموزش، جو یا فضای خلاق است. خلاقیت در احیا و بازسازی شهری خیلی با اهمیت می‌باشد. در پایان پیشنهاداتی جهت بهتر شدن وضعیت شاخص‌های خلاقیت در شهرستان استان ارائه می‌گردد: افزایش فعالیت‌های مربوط به هنرهای محلی، ساختن فضاهایی برای افزایش مشارکت شهروندان، برپایی جشن‌ها و مراسمات محلی در شهرستان‌های استان با توجه به توانایی‌های آن‌ها، برگزاری کردن فستیوال‌های بومی، جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌های سالانه در شهرستان‌ها به دلیل آماده کردن شرایطی برای یک شهر خلاق، پشتیبانی از صنایع دستی و هنرهای بومی، تأمین شرایط مناسب برای انجام فعالیت‌های مرتبط با خلاقیت شهری، تمرکز بر مفهوم خلاقیت هنری و فرهنگی در بسیاری از زمینه‌های دیگر، از جمله اشتغال، صنعت، آموزش و... بهره‌گرفتن از تجربه‌های شهرهای دنیا در زمینه خلاقیت، تأمین و تجهیز زیرساخت‌های فرهنگی، مانند، سینما، کتابخانه، تئاتر، سینما و... پرورش متخصصین رشته‌های گوناگون.

منابع

- امینی قشلاقی، داود (۱۳۹۵)، بومی‌سازی و تبیین شاخص‌های مکانی و فضایی شهر خلاق در کلان‌شهر تهران، رساله دکتری رشته، جغرافیا گرایش: برنامه‌ریزی شهری، استاد راهنما: دکتر رضا مختاری ملک‌آبادی، دکتر نفیسه مرصوصی، دانشگاه پیام نور.
- اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمانشاه.
- پیربایانی، محمدتقی؛ ربیعی‌فر، ولی‌الله؛ اسدی محل چالی و مسعود (۱۳۹۷)، ساختار شهرها از منظر راهبرد شهر خلاق پایش (مطالعه موردی: ۸ کلانشهر کشور)، نشریه علمی - پژوهشی برنامه‌ریزی توسعه کالبدی، سال سوم، شماره ۷ (سری جدید)، پیاپی ۱۱، تهران، صص ۳۱-۱۱.

یکدیگر چگونه است؟ میزان این سه مدل با یکدیگر ادغام شده و برای هر شهرستان میانگینی به دست آمده که شهرستان‌ها را با توجه به نتایج حاصل از روش ادغام رتبه‌بندی و سطح برخورداری آن‌ها مشخص می‌شود که با توجه به نتایج شهرستان برخوردار و نسبتاً برخوردار وجود ندارد شهرستان‌های قصرشیرین، دالاهو، پاوه، هرسین، کرمانشاه، اسلام آبادغرب، روانسر، کنگاور و سنقر نیمه برخوردار و پنج شهرستان صحنه، گیلانغرب، سرپل‌دهاب، ثلاث‌باباجانی و جوانرود کم برخوردار هستند. در پاسخ به سؤال برخوردارترین و کم برخوردارترین شهرستان‌های استان کدام هستند؟ نتایج نشان می‌دهد شهرستان برخوردار اصلاً وجود ندارد و نیمه برخوردارترین شهرستان هم قصرشیرین با میزان ۰/۴۹۷ که در رتبه اول قرار گرفته و کم برخوردارترین هم شهرستان جوانرود است که با میزان ۰/۱۵۷ در رتبه آخر قرار گرفته است. نهایتاً در پاسخ به سؤال کدام مدل روش بهتری برای تعیین وضعیت برخورداری شهرستان‌ها می‌باشد؟ مدل SAW با ۹/۵ درصد تغییر کمترین و مدل‌های WASPAS و SAR با ۱۱/۹ درصد بیشترین تغییر را داشته‌اند. این نتایج نشان می‌دهد مدل SAW روش بهتری نسبت به سایر مدل‌ها (SAR و WASPAS) جهت ارزیابی وضعیت برخورداری شهرستان‌ها است زیرا نتایج منتج از این مدل دارای درصد و شدت تغییرات کمتری می‌باشد. شکی نیست که یک محیط موفق شهری محیطی است که استعدادها را پرورش و جذب می‌کند. نتایج مثبت توسعه خلاقانه در شهرهای گوناگون دنیا نشان‌دهنده اثربخشی مناسب این رویکرد توسعه جدید در این

- پوراحمد، احمد؛ فردوسی، سجاد و شاه‌محمدی، حمیدرضا (۱۳۹۵)، بررسی شاخص‌های گردشگری دریایی در استان‌های ساحلی ایران، فصلنامه علوم و فناوری دریا، شماره ۷۸، نوشهر، صص ۷۸-۵۵.
- حسینی، سید علی؛ قلی‌پور، یاسر و مظفری، اعظم (۱۳۹۵)، تحلیل شاخص‌های شهر خلاق و ارتباط آن با توسعه‌ی پایدار شهری (نمونه موردی: شهر رشت)، نشریه علمی - پژوهشی انجمن علمی معماری و شهرسازی ایران، شماره ۱۳، تهران، صص ۲۲۷-۲۰۹.
- دل‌انگیزان، سهراب؛ دهقانی‌شبنانی، زهرا؛ خانزادی، آزاد و ذبیحی‌دان، محمد سعید (۱۳۹۷)، تعیین شاخص‌های شهر خلاق و رتبه‌بندی کلان‌شهرهای ایران بر اساس معیارهای شهر خلاق با استفاده از روش تاپسیس اصلاح شده، مجله اقتصاد شهری، دوره ۳، شماره ۱، تالی ۴، اصفهان، صص ۲۱-۱.
- ذبیحی‌دان، محمد سعید (۱۳۹۸)، بررسی و رتبه‌بندی استان‌های ایران به لحاظ شاخص‌های خلاقیت، فصلنامه راهبرد توسعه، سال پانزدهم، شماره ۳ (پیاپی ۵۹)، تهران، صص ۱۳۰-۱۰۴.
- رفیعیان، مجتبی و شعبانی، مرتضی (۱۳۹۴)، تحلیل شاخص‌های خلاقیت شهری در نظام سکونتگاهی استان مازندران، جغرافیا و آمایش شهری - منطقه‌ای، شماره ۱۶، سیستان و بلوچستان، صص ۳۴-۱۹.
- زیاری، کرامت‌اله؛ بیرانوند، محمد و حاتمی، احمد (۱۳۹۹)، سنجش و تحلیل شاخص‌های خلاقیت در نظام سکونتگاهی استان لرستان، فصلنامه جغرافیا آمایش شهری - منطقه‌ای، سال دهم، شماره ۳۴، سیستان و بلوچستان، صص ۹۱-۱۰۸.
- سعیدی، امید و پیوندی، ندا (۱۳۹۸)، تحلیل مؤلفه‌های شهر خلاق در شهر اهواز (مطالعه موردی: محلات منطقه چهار شهرداری)، مجله مهندسی جغرافیایی سرزمین، دوره سوم، شماره ۵، تهران، صص ۱۲۵-۱۱۱.
- سالنامه آماری تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کرمانشاه.
- سالنامه آماری سال (۱۳۹۷)، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه.
- سرور، رحیم؛ اکبری، مجید؛ امانی، مریم و طالشی انبوهی، مرضیه (۱۳۹۵)، تحلیل کارایی محلات شهری از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق مطالعه موردی: شهر بناب، جغرافیا (فصلنامه علمی - پژوهشی و بین‌المللی انجمن جغرافیای ایران)، دوره جدید، سال چهاردهم، شماره ۴۸، تهران، صص ۳۵۱-۳۲۲.
- شوهانی، نادر (۱۳۹۸)، سنجش رتبه‌بندی شهرستان‌های استان کرمانشاه از لحاظ زیرساخت‌های گردشگری، فصلنامه گردشگری شهری، دوره ۶، شماره ۳، تهران، صص ۱۶۶-۱۵۳.
- عنابستانی، علی اکبر و محمودی، حمیده (۱۳۹۸)، تحلیل اثر وام‌های کمیته امداد امام خمینی بر اشتغال پایدار روستاییان مورد: شهرستان مشهد، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، سال هشتم، شماره سوم (پیاپی ۲۹)، تهران، صص ۱۵۰-۱۲۹.
- فردوسی، سجاد؛ جلالی، محبوبه و شکری فیروزجاه، پری (۱۳۹۵)، شاخص‌های فرهنگی موثر در خلاقیت شهری (مطالعه موردی: استان سمنان)، فصلنامه راهبرد اجتماعی فرهنگی، سال ششم، شماره بیست و دوم، تهران، صص ۳۰۴-۲۸۴.
- لطفی، حیدر (۱۳۹۶)، تحلیل و بررسی نقش تحولات و تقسیمات سیاسی بر توسعه شهری با استفاده از مدل SAR (مطالعه موردی: استان گلستان)، پژوهش‌های جغرافیای برنامه‌ریزی شهری، دوره ۴، شماره ۴، تهران، صص ۷۰۳-۶۸۷.
- مافی، رضا؛ قدمی، محسن؛ مظاهری، محمد مهدی و فراهانی، فاطمه (۱۳۹۷)، ارائه الگوی مطلوب شهر خلاق در کلانشهر تهران، مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران، سال یازدهم، شماره اول، تهران، صص ۶۱-۳۳.
- مرکز آمار ایران (www.amar.org.ir).

- موسوی، میرنجف (۱۳۹۳)، رتبه‌بندی محلات شهر سردشت از نظر حرکت به سوی خلاقیت با تأکید بر تحقق شهر خلاق با استفاده از تاپسیس و ANP، مجله جغرافیا و آمایش شهری - منطقه‌ای، شماره ۱۰، سیستان و بلوچستان، صص ۱۹-۳۸.
- مشکینی، ابوالفضل؛ تردست، زهرا و کرمی، احمد (۱۳۹۸)، تبیین فضایی رتبه‌بندی توسعه‌یافتگی شهرستان‌های استان مرزی ایلام، فصلنامه علوم و فنون مرزی، دوره هشتم، شماره ۱، تهران، صص ۱-۲۷
- محمدی، کمال و مجیدفر، فروزان (۱۳۸۹)، دوران شهرهای خلاق، شهرداری‌ها، سال یازدهم، شماره ۱۰۰، تهران، صص ۱۶-۲۱.
- موعلی، علیرضا و مالکی طبس، فاطمه (۱۳۸۸)، رابطه فرهنگ سازمانی و خلاقیت سازمانی در سازمان‌های دولتی، پژوهش‌های مدیریت، دوره ۲، شماره ۶، سیستان و بلوچستان، صص ۱۲۳-۹۷.
- نظم‌فر، حسین؛ علوی، سعیده و عشقی چهاربرج، علی (۱۳۹۶)، سنجش میزان برخورداری سکونتگاه‌های شهری استان اردبیل از شاخص‌های شهر خلاق، جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی، سال ۲۸، پیاپی ۶۶، شماره ۲، اصفهان، صص ۱۶۷-۱۸۴.
- نیری، ناصر (۱۳۹۶)، تحلیلی بر شهر خلاق و بررسی تطبیقی شاخص‌های آن در مناطق پنج‌گانه شهر زاهدان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، راهنما دکتر عیسی ابراهیم‌زاده، دانشگاه سیستان و بلوچستان.
- Andrew Charleson, Karyadi Kusliansjah, and Pele Widjaja (2018) Improving the seismic resilience of housing in developing countries: time to transform local government building departments MATEC Web of Conferences 229, 03017
- Chan, A., Alexandri, M. B., & Tresna, P. W. (2019). Place Brand Experience of Bandung City as UNESCO's Creative City Network in City Economy Development. Review of Integrative Business and Economics Research, 8, 225-238.
- Florida, R. (2005), "Cities and the Creative class", City & Community, New York: Volume 2, Issue 1, pp 3-19.
- Hosper, G. J. & Dalm, R. V. (2005). How to Create a Creative City. The viewpoints of Richard Florida and Jane Jacobs, Foresight, 7(4).
- Kakiuchi, E. (2016). Culturally creative cities in Japan: Reality and prospects. City, Culture and Society, 7(2), 101-108.
- Landry, C. & Bianchini, F. (1998). The Creative City: published by Demos.
- Savini, F., & Dembski, S. (2016). Manufacturing the creative city: Symbols and politics of Amsterdam North. Cities, 55, 139-147.
- Scott, A. J. (2014). Beyond the creative city: cognitive-cultural capitalism and the new urbanism. Regional Studies, 48(4), pp 565-578.
- Sawyer, R. Keith(2006), Explaining Creativity. The Science of Human Innovation.Oxford: Oxford University Press.
- The Centre for Cultural Policy Research(2004). A study on Hong Kong creativity index, Interim report, The University of Hong Kong & Home Affairs Bureau.

Assessing the status of creativity indicators in Kermanshah province

Arastoo yari hesar¹, Mansour Ramati², Chnour mohammadi³

1*- Assistant Professor Department of Geography and rural Planning, , University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran,

2- Assistant Professor Department of Geography and Urban and Rural , University of Mohaghegh Ardabili Ardabil, Iran,

3- Ph.D. student, Department of Geography and Urban Planning, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

*Email Address: a_yari@uma.ac.ir

Abstract

Introduction

Many cities around the world today face many challenges in different urban areas, including job cuts, innovative projects, the expansion of management issues, and partnerships. Factors that have already been formed with the development of cities, transportation, proximity to raw materials are less important. New problems and dilemmas are now on the agenda of cities, which is partly the result of the disappearance of old rhythms abandoned by life and work based on factory and office. But the competition that exists or will exist in the era of globalization between cities is in attracting experts (Hosseini et al., 2016: 210). In fact, the city should be an attractive environment to attract and strengthen talents, innovations and creative ideas, and the creativity of special people such as artists, scientists, writers, ordinary citizens and even dissidents to solve basic problems. The purpose is to use the existence and planning of creative development (Mafi et al., 2018: 34). There is no doubt that a successful urban environment is one that nurtures and attracts talent. A city producing research that is able to add new parts to the economic, cultural and social dimensions of urban management and thus create new opportunities for cities at the national and transnational levels (Nairi, 2017: 13). Creative areas in urban places play an important role in increasing urban creativity. Places that show the cultural symbols of the city. Maintaining cultural, social, religious and national beliefs as a strong pillar for the development of creative thinking among the city's residents is vital in order to raise the culture of citizenship and the sustainability of urban places. Knowledge of creative city and creative region for city managers, city planners and planners causes their correct and better understanding of city and region, good analysis and providing appropriate solutions to the problems of city and region. Creative cities and regions can be identified by studying the concepts, elements, indicators and strategies of the city and the creative region. By knowing the creative cities and regions, we can have the right plans for the growth and development of the city and region (Zabihidan, 2019 : 105). The purpose of this study is to investigate the status of creativity indicators in the cities of Kermanshah province. And in order to achieve the goals seeks to find answers to the following questions:

1. How are the cities of Kermanshah province in terms of creativity indicators compared to each other?
2. What are the most enjoyable and Low enjoyment cities of the province?
3. Which model is a better way to determine the status of cities?

Methodology

The present study is applied in terms of purpose. It is also based on the method of work and descriptive-analytical nature. Its statistical population is 14 cities of Kermanshah province. In this research, by using the library method and referring to the documents related to the subject of creativity, the theoretical foundations, literature and scope of the study have been investigated and in order to check the status of creativity indicators, 42 indicators were studied and selected to achieve the desired goal To analyze the information and answer the research questions, multi-criteria decision models (WASPAS SAR and SAW) and the integration method and the percentage of changes have been used to determine which model is better for examining the status of creativity indicators ArcGIS software is also used to display the output results as a map.

Conclusion

The positive results of creative development in different cities of the world show the appropriate effectiveness of this new development approach in these cities. In fact, the concept of creative city can be considered as an alternative approach to revitalizing the city and alternative thinking to look at the

city. Some say the economy may be important, while others say social welfare is important. But we need to know that the focal point of a creative city is culture, education, atmosphere or creative space. In response to the question, what is the level of creativity of the cities of Kermanshah province in terms of creativity indicators? After the amount of each city was obtained in three models, WASPAS SAR and SAW, they were merged together and an average was obtained for each city, which ranked the cities according to the results of the integration method and their level of enjoyment. Characterized. According to the results of the city, Qasrshirin, Dalahou, Paveh, Harsin, Kermanshah, Islamabad Gharb, Ravansar, Kangavar and Songhor are half-enjoyed and five cities are Sahneh, Gilan-e-Gharb, Sarpol-e-Zahab, Thalase-Babajani and Javanrood Low enjoyment. In response to the question, which are the richest and least privileged cities of the province? The results show that there is no prosperous city at all and the most prosperous city is Qasr Shirin with a rate of 0.497 which is in the first rank and the least privileged city is Javanrood with a rate of 0.157 which is in the last rank. Finally, in answer to the question, which model is the better way to determine the status of cities? The SAW model had the lowest change with 9.5% and the WASPAS and SAR models had the highest change with 11.9%. These results show that the SAW model is a better method than other models (SAR and WASPAS) to evaluate the status of cities because the results of this model have a lower percentage and intensity of change. At the end, suggestions for improving the situation of creativity indicators in the city of the province are presented:

-Increasing activities related to local arts, creating spaces to increase citizen participation, holding local celebrations and ceremonies in the cities of the province according to their abilities -Supporting handicrafts and indigenous arts, providing appropriate conditions for activities related to urban creativity, focusing on the concept of artistic and cultural creativity in many other areas, including employment, industry, education and ... Utilizing the experiences of cities around the world in the field of creativity, providing and equipping cultural infrastructures, such as cinemas, libraries, theaters, cinemas, etc., training specialists in various fields

Creativity indicators; Kermanshah Province; merge; Percentage of Changes